

Aan Gemeente Amsterdam
Directie Openbare Orde en Veiligheid
t.a.v. Elsbeth Boer
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

horecabeleid@amsterdam.nl

10 mei 2022

Betreft: Zienswijze Stedelijk Beleidskader Horeca en Terrassen.

Aanleiding voor het Stedelijk Beleidskader Horeca en Terrassen is de nieuwe Omgevingswet, die de gemeente verplicht alle bestemmingsplannen en andere omgevingsregels onder te brengen in het Omgevingsplan. De nieuwe wet schrijft echter ook voor dat vanaf het begin alle belanghebbenden bij de beleidsvoorbereiding betrokken zijn. Bij dit Beleidskader is dat niet gebeurd, sterker nog, er is alleen met de horecabranche overlegd. Wij hadden bij lezing van dit beleidskader dan ook sterk de indruk dat het vooral op de horeca is toegeschreven. Wij hebben samen met een groot aantal bewonersorganisaties aan B&W gevraagd de nota daarom terug te trekken. Dat is totnogtoe echter niet gebeurd. **Des te belangrijker dat er nu met extra aandacht naar de visie van bewoners wordt geluisterd zodat in het Beleidskader ook hùn belangen worden meegenomen.**

In de ter visie gelegde teksten wordt gesuggereerd dat de nieuwe regels vooral bedoeld zijn om overlast te beperken. Het beleidskader zou bewoners en ondernemers duidelijkheid moeten verschaffen over wat kan en niet kan, en bovendien de handhaving transparant en inzichtelijk maken. Omdat op vrijwel elke regel uitzonderingen mogelijk worden gemaakt komt er van transparantie en inzichtelijkheid niet veel terecht. Als burger moest je er echt op studeren. Dat hebben we gedaan. Zie in deze Zienswijze vanaf pagina 5 onze voorstellen, die het resultaat zijn van dit onderzoek dat als bijlage is bijgevoegd.

Geluid

Bewoners maken ook met veel plezier gebruik van de horeca, maar voor hen zijn twee aspecten in de regelgeving cruciaal:

Het beleid ten aanzien van het produceren van geluid en het beleid t.a.v het gebruik van de publieke ruimte. Deze twee aspecten hebben de grootste invloed op de leefbaarheid.

Op pagina 6 betoogt ook het Beleidskader: *“te veel geluid leidt tot hinder, slaapverstoring en bij langdurige belasting tot ernstige gezondheidsklachten, Daarom streven we naar zo min mogelijk geluidhinder van horeca en terrassen.”*

We roepen u op om -net als de vorige Raad- in te stemmen met drie eenvoudige basisregels:

Bewoners moeten binnen een gesprek kunnen voeren.

Bewoners moeten kunnen genieten van een ongestoorde nachtrust.

De overheid moet haar burgers beschermen tegen gehoorschade.

In het beleidskader zien we dat in de nieuwe horecacategorieën, alle categorieën, met uitzondering van lichte en reguliere horeca, meer dan 75dB(a) achtergrondmuziek mogen produceren. Hoeveel meer staat er niet bij. Dat betekent zo'n beetje dat alle restaurants, cafés en eetcafés en uiteraard disco's en clubs meer dan 75dB(a) achtergrondmuziek mogen produceren.

Wij pleiten ervoor om, in het kader van zo min mogelijk geluidhinder in het Beleidskader duidelijk te maken wat omwonenden hiervan mogen merken.

Wat ons betreft geldt voor alle categorieën dat de gevelbelasting van de omringende woningen maximaal 65dB(a) mag bedragen.

Bovendien moeten horeca-inrichtingen waar meer dan achtergrondmuziek ten gehore wordt gebracht zijn voorzien van een sluis en moeten de ramen en deuren dicht blijven.

De 65dbA regel moet óók gelden voor terrassen.

Het is aan de horecaondernemer ervoor te zorgen dat de burenen geen overlast ervaren. Maar burenen zijn niet de handhavers. Het Beleidskader gaat ervan uit dat bewoners mogelijke overlast bespreken met de eigenaar van het café. Dat doen bewoners al als er een goede relatie is,

maar in veel gevallen zijn de tegengestelde belangen daarvoor te groot: hun nachtrust tegenover het verdienmodel van de ondernemer. Zij hebben de ondersteuning van de overheid nodig. Het is voor handhavers eenvoudig vast te stellen of het geluid de maximale grens van 70dbA op de gevel passeert.

Terrassen

In het Beleidskader wordt onder het kopje participatie aangekondigd dat bij de uitwerking van het Beleidskader bewoners worden betrokken. Maar Bijlage 6, *Terrassenbeleid* is al een uitwerking van het kader. Er valt hier voor bewoners niet veel meer te participeren. Dat terwijl de impact van de terrassen op het woon- en leefklimaat heel groot is.

Er wordt in de inleiding vastgesteld dat openbare ruimte in Amsterdam schaars is en dat veel verschillende functies strijden om een deel van de openbare ruimte. **In hoe het terrassenbeleid vervolgens is uitgewerkt lijkt het of de horeca altijd de eerste optie op de openbare ruimte heeft. Alle andere gebruikers van de openbare ruimte, de voetgangers, gezinnen, rolstoelers, kinderen, bezoekers met bagage, ouderen, moeten het doen met wat rest: anderhalve meter of op de rijweg waar auto's en fietsen rijden. Terwijl de openbare ruimte in de eerste plaats voor hen bedoeld is.**

In de parken, op de pleinen, op middenterreinen en -terreintjes zijn de andere gebruikers niet de eerst aangewezenen, maar wordt de mogelijkheid geopperd dat ook hier de basisregels aan de kant kunnen worden geschoven. Dus zal de horeca die ruimte claimen.

De nota 'Ruimte voor de voetganger' die al in 2018 ter inzage is gelegd en allang had kunnen worden vastgesteld gaat wél uit van de belangen van de andere gebruikers van de openbare ruimte. De Raad heeft zelfs per amendement vastgesteld dat twee meter doorloopruimte zoals die in de nota 'Ruimte voor de Voetganger' is opgenomen, de norm moet zijn. Maar die nota belandt hier in een la, dit Terrassenbeleid komt ervoor in de plaats.

We vragen de Raad dringend de nota Ruimte voor de voetganger vast te stellen en vervolgens het beleidskader en met name het Terrassenbeleid daarop aan te passen.

Opmerkingen over de overige regels in het Terrassenbeleid

Wij ondersteunen de uitgangspunten:

geen gesplitste terrassen,
terras recht voor de gevel, niet voor belendende percelen
geen terrasschotten bij een terras aan de overzijde van de weg
geen terrassen op de pleinen,
geen terras op boten in het water van de grachten,
bij meer dan 4 meter nooit meer dan de helft van de stoep.

Probleem is dat bij al deze uitgangspunten direct wordt vermeld dat er situaties denkbaar zijn waarbij deze dingen wél mogen.

Wij roepen u op de mogelijkheid van uitzonderingen op elke regel uit dit Beleidskader te verwijderen. Bied bewoners én horeca duidelijkheid wat wel en niet mag, voorkom willekeur en geef handhavers de mogelijkheid de regels te handhaven. Er wordt veel geklaagd over gebrek aan handhaving door burgers en gebruikers van de stad. Deze beleidsregels maken handhaving uitermate ingewikkeld. Het is cruciaal, juist voor de handhaving, de regelgeving eenduidig te houden.

Een belangrijk doel van het Beleidskader Horeca is, zo staat op pagina 5 en verder onder meer: “enerzijds om op sommige plekken de omgeving te beschermen en anderzijds de horeca op andere locaties meer ruimte te geven, wat moet uitmonden in beleid dat op eenduidige wijze wordt uitgevoerd en gestuurd”.

Wat ons betreft is de nieuwe regelgeving in dit Beleidskader zo complex, en zijn er zoveel uitzonderingen, dat van die eenduidigheid in de praktijk weinig zal overblijven en handhavers geen enkel houvast hebben.

Onze voorstellen

De gecursiveerde kopjes boven de hierna volgende groepjes voorstellen verwijzen naar de paragrafen met de achtergronden en verdere argumentatie van die voorstellen in de Bijlage.

Par. 2 Het nieuwe stelsel en par. 8, van bestemmingsplannen naar Omgevingsplan

1. De transitie-procedure

1a verwerk de voorgestelde verbeteringen zo spoedig mogelijk in de bestaande regelgeving voor horeca en terrassen en betrek die regelingen pas na vaststelling in het transitieproces van bestemmingsplan naar Omgevingsplan.

Toelichting: verbeteringen zoals meer ruimte voor voetgangers en minder geluidsoverlast in woningen moeten zo snel mogelijk tot stand worden gebracht en dus niet jaren worden uitgesteld.

1b maak één standaard transitie-procedure voor alle bestemmingen en voor alle stadsdelen en omschrijf de verschillen tussen de verschillende procedurestappen vóóordat het Beleidskader aan de raad wordt voorgelegd als er wél met verschillende procedures wordt gewerkt.

Toelichting: Dat is misschien al de bedoeling maar het is sowieso nodig om niet te verdrinken in de procedures.

1c maak een overzichtelijk besluitvormingsschema van het transitieproces waarin van elke stap is aangegeven of de burgemeester, B&W, de gemeenteraad, het stadsdeelbestuur of de stadsdeelcommissie erover beslist, wat ieders rol is bij de voorbereiding van de te nemen besluiten en op welke onderdelen kan worden ingesproken. Geef daarin ook aan hoe en waarvoor de basisregeling, de gebiedstypologieën, het horeca-ambitieplan en de uitvoeringsnota worden ingezet en vermeld bij elke stap de geplande begin- en einddatum.

Toelichting: Dat is nodig om het systeem begrijpelijk te maken voor iedereen en lijkt geen overbodige luxe voor de gemeentelijke planning.

1d maak het voor iedere leek mogelijk om er met gebruik van gangbare termen als café of restaurant achter te komen in welke categorie elk huidige type horecabedrijf valt.

Toelichting: deze en dergelijke termen kunnen wél uit ambtelijke stukken worden verbannen maar niet uit het dagelijkse spraakgebruik en zowel bedrijven als bewoners moeten een en ander vanuit bestaande situatie en begrippen kunnen beoordelen.

1e leg het Beleidskader met Bijlage opnieuw voor inspraak ter inzage nadat 1e de bewoners op dezelfde manier bij de voorbereiding van de plannen zijn betrokken als de vertegenwoordigers van de horeca, 2^e op kaarten per stadsdeel is aangegeven waar welk typologiegebied van toepassing is en 3^e de verschillen tussen de nieuwe horeca-categorieën en de huidige bestemmingsplan-categorieën in beeld zijn gebracht.

Toelichting: dat is allemaal nodig om een redelijke inspraakmogelijkheid te creëren en om de achterstand van de burgerij ten opzichte van de horeca ongedaan te maken,.

2. Diverse horeca-categorieën

2a maak zowel de kenmerkende gegevens van elk van de 6 horeca-zwaartecategorieën als de overeenkomsten en verschillen tussen die categorieën inzichtelijk door ze in één tabel naast elkaar te zetten en maak daarbij behalve van de expliciete, genummerde 'kenmerken' ook gebruik van de eveneens te nummeren kenmerken die zijn vervat in de 'omschrijvingen'.

Toelichting: Zonder dat is het vrijwel onmogelijk om te zien wat de kernmerken en verschillen tussen de diverse horeca-categorieën zijn.

2b ga op dezelfde manier te werk met. de 6 additionele categorieën.

Toelichting: Als voren

2c maak de mengformule vergunningplichtig.

Toelichting: handhaving van de mengformule is onder de huidige omstandigheden zeer tijdrovend en ineffectief, een probleem waarvoor ook de meldplicht geen oplossing biedt.

Par. 3 Openingstijden horecabedrijven en terrassen

3. Ontheffingen

3a verruim de huidige maximale ontheffing van 2 uur op vergunde sluitingstijden niet.

Toelichting: de voorgestelde mogelijkheid tot verdere verruiming is lijnrecht in strijd met het streven van B&W om de geluidsoverlast terug te dringen, ook bewoners van uitgaansgebieden hebben recht op nachtrust,

3b schrap de bestaande bevoegdheid van de burgemeester om vergunde openingstijden te beperken in verband met de openbare orde of de veiligheid niet.

Toelichting: de overbodigheid van de bestaande bevoegdheid blijkt nergens uit.

3c vervang termen als 'vroeg' en 'laat' door exacte tijdstippen.

Toelichting: dat is noodzakelijk voor de effectiviteit van de regel, voor de rechtszekerheid en om overbodige discussies vóór te zijn.

Par. 4 Geluidsoverlast

4. Geluidbelastingen op gevels en binnenruimten van woningen

4a ga voor het maximaal toelaatbare geluidsniveau binnen een woning uit van een gemiddelde gevelisolatie van 15 dB(a) in plaats van 20 dB(a).

Toelichting: Als dat niet gebeurt krijgen de bewoners van de helft van de woningen met een onder-gemiddelde gevelisolatie veel meer geluidsoverlast te verduren dan de helft met een bovengemiddelde gevelisolatie.

4b laat op de gevels van woningen nabij al of niet additionele horecapanden maximaal 65 dB(a) toe en binnen die woningen maximaal 50 dB(a), ook als dat tot een lagere toelaatbaar geluidsniveau leidt in het pand waar het geluid vandaan komt.

Toelichting: het maximum van 50 dB(a) is nodig om de spraakverstaanbaarheid binnen de woning te kunnen garanderen, wat geen overbodige luxe is.

4c Laat de maximaal toelaatbare geluidbelasting vanuit een horecabedrijf op naburige woninggevels ook gelden voor een bij dat bedrijf behorend straaterras.

Toelichting: tot heden wordt die eis niet gesteld vanwege het aanwezige achtergrondgeluid, maar als er 's avonds of 's nachts geen verkeersgeluid of andere geluidsbronnen zijn kan er wel degelijk worden gemeten en

gehandhaafd, zoals dat bij terrassen op binnenterreinen ook gebeurt terwijl het ook daar niet altijd echt stil is.

4d laat in ruimten met versterkte muziek ter voorkoming van gehoorschade voor jongeren tot 18 jaar maximaal 88 dB(a) toe en voor ouder publiek maximaal 92 dB(a) .

Toelichting: GGD-Advies.

4e houd het 10-meter scenario in stand en vervang 'goed hoorbaar' door 'hoorbaar'.

Toelichting: het is niet duidelijk of het scenario wel of niet gehandhaafd blijft en het woord 'goed' zal bij handhaving nodeloze discussies uitlokken.

5. Overige geluidsaspecten

5a stel verzegelde geluidbegrenzers verplicht voor alle horecabedrijven waar muziekgeluid geproduceerd wordt, per bedrijf afgestemd op het hoogst vergunde niveau, dus ongeacht of er maatwerk wordt toegepast.

Toelichting: zolang dit afhankelijk is van maatwerk blijft een deel van de bedrijven buiten schot en kan dat tot ook qua decibels tot ongelijke rechten leiden.

5b sta alleen meer dan één maximaal geluidsniveau toe als handhaving voor alle toegestane niveaus technisch mogelijk is.

Toelichting: de gangbare geluidbegrenzers kunnen maar op één geluidsniveau worden afgestemd.

5c stel een sluis verplicht voor alle horecabedrijven waar al of niet versterkte muziek ten gehore wordt gebracht.

Toelichting: dat is niet alleen nodig om de geluidsoverlast te beteugelen maar ook goed handhaafbaar.

5d verbied alle horecabedrijven om muziek te draaien bij open ramen en deuren, ook als er een sluis aanwezig is.

Toelichting: of bij open ramen muziek gedraaid mag worden mag niet afhangen van maatwerkvoorschriften.

5e het voorstel om de normen incidenteel te verruimen moet worden geschrapt.

Toelichting: de verschillen in behandeling ondermijnt de rechtszekerheid.

5f vervang alle verbale omschrijvingen van geluidsniveaus door aantallen decibels in dB(a) en dB(c).

Toelichting: als bij 3C.

5g verplicht de exploitatievergunningvrije horecabedrijven die in Bijlage tabel 11 onder de nummers 1 en 2 worden genoemd om zich te houden aan de geluidsregels die gelden voor de overige horecabedrijven.

Toelichting: betreft horeca-activiteiten in hotels en in diverse soorten winkels, waarvan de omwonenden evenveel recht hebben op bescherming tegen geluidsoverlast als omwonenden van andere horecaondernemingen.

5h sta geen evenementen toe op terrassen in straten die tussen de gevels gemeten smaller zijn dan 10 meter en evenmin in bredere straten waar de vrije toegang tot de woningen en de vrije doorgang voor politie, brandweer en ambulance tijdens een evenement niet gegarandeerd kan worden; verleen ook geen ontheffingen op die regels.

Toelichting: smalle straten zijn tijdens evenementen vaak van gevel tot gevel gevuld met publiek en ook in bredere straten wordt de vrije doorgang voor hulpdiensten vaak geblokkeerd, wat tot rampen kan leiden; ook dat is een horeca-kwestie aangezien de meeste vergunningen voor evenementen tijdens feestdagen in woonbuurten door horecabedrijven worden aangevraagd.

5i sta horecabedrijven met de zwaartecategorieën 3 en 4 het 'ten gehore brengen van meer dan achtergrondmuziek', dus meer dan 75 dB(A), niet toe.

Toelichting: bij meer dan 75 dB(A) wordt de grens van spraakverstaanbaarheid overschreden.

Par. 5 Doorloopruimte op de stoep

6 Geen uitstel, geen uitzonderingen

6a laat de gemeenteraad het rapport *Ruimte voor de voetganger* van februari 2020 zo spoedig mogelijk vaststellen en pas alle bestemmingsplannen daar vervolgens middels een paraplu-

bestemmingsplan zo snel mogelijk op aan met inachtneming van de daarin voorgestelde maten, in plaats van de in het Beleidskader en de Bijlage genoemde kleinere maten.

Toelichting: deze maatregelen zijn nú al nodig gezien de extreem grote en alsmaar toenemende drukte.

6b schrap de met deze intentie strijdige voorstellen, waaronder de voorgestelde uitzondering voor als het Tropisch Weer Scenario (TWS) van kracht is alsmede die voor de bijzondere inrichting van openbare ruimten zoals parken, pleinen etc., aangezien bovengenoemd rapport minimale breedtes noemt die niet afhankelijk zijn van het soort openbare ruimte.

Toelichting: Als bij 6a.

6c schrap de mogelijkheid van terrasuitbreiding tot voor de buurpanden van het horecabedrijf en de mogelijkheid van terrassen zonder vergunning uit de TWS-regeling.

Toelichting: Als bij 6a.

Par. 6 Terrassen algemeen

7 Geen verlenging tijdelijke Covid-maatregelen

7a beëindig de tijdelijke Covidmaatregel voor meer terrasruimte per 31-10-2022.

Toelichting: Deze financiële steunmaatregel voor horecaondernemers ad 4 miljoen ging ten koste van de ruimte voor voetgangers en degradeerde de binnenstad tot vermaakcentrum; dat kan en mag niet door blijven gaan.

7b maak door consequente handhaving ook een einde aan de ongebreidelde terrasuitbreidingen in de lengte en in de breedte van vóór de Covid-maatregel die in strijd zijn met de regels.

Toelichting: De handhaving schiet al jaren zo ernstig tekort dat de uitbreidingen door de ondernemers als een soort gewoonterecht worden ervaren en zeer ten kosten gaan van de ruimte voor voetgangers

7c maak de grenzen van alle terrassen beter kenbaar voor het publiek en de uitbaters door de vergunde grenzen met punaises aan te geven waar dat niet of onvoldoende is gebeurd.

Toelichting: Het vergemakkelijkt de handhaving en houdt horecaondernemers bij de les.

7d dwing door handhaving af dat terrasmeubilair op de voorgeschreven data en tijdstippen tegen de gevels wordt geplaatst resp. binnen wordt gezet, ook v.w.b. de parasols.

Toelichting: Ook hieraan wordt veel te weinig de hand gehouden, waardoor terrassen de toeristische sfeer ook blijven bepalen als ze niet worden gebruikt.

7e voorzie waar nodig in de behoefte aan extra zitplaatsen in de openbare ruimte door het plaatsen van extra publieke zitbanken, vergroot het aantal vergunde terrassen niet maar verklein het indien en voor zover nodig voor voldoende doorloopruimte of tegen teveel geluidsoverlast.

Toelichting: elk terras dat erbij komt vergroot de kans op geluidsoverlast en verkleint de ruimte voor de voetganger, wat niet of in veel mindere mate het geval is bij publieke zitbanken.

7f verbied zijschotten die hoger zijn dan 1,00 meter en van schotten langs het grachtenwater

Toelichting: zijschotten van bijv. 1,80 m' hoog vormen samen met parasols vaak een soort bouwsels terwijl gebouwde terrasopstallen in strijd zijn met de geldende regels, en schotten op de waterkant van de grachten verstoren het zicht op de grachten waar Amsterdam zo trots op is.

Par. 7 Drugsgebruik en doorschenken

8 Handhaving op drugsgebruik en doorschenken

Intensiveer in het belang van de volksgezondheid en de bestrijding van de criminaliteit de handhaving op alcohol- en drugsgebruik in samenwerking met de politie en leun daarbij niet teveel op de samenwerking met horecaondernemers.

Toelichting: de huidige handhaving schiet duidelijk tekort.

Handhaving algemeen

9 Diverse handhavingsmaatregelen

9a maak de regels zo eenvoudig en eenduidig mogelijk door uitzonderingen, ontheffingen en maatwerk te schrappen, wat de uitvoerbaarheid van de handhaving ten goede zal komen.

Toelichting: naarmate voorschriften minder vatbaar zijn voor verschillende interpretaties vergt handhaving per geval minder voorbereiding en is het door advocaten minder gemakkelijk aan te vechten.

9b breng de handhavingscapaciteit niet alleen op het vereiste niveau voor voldoende handhaving op horeca en terrassen maar ook om adequaat te kunnen reageren op meldingen vanuit de burgerij, die de handhaving ten goede kunnen komen.

Toelichting: op meldingen wordt tot grote frustratie van de melders vaak heel laat gereageerd, of helemaal niet, of met de mededeling dat er wegens een tekort aan handhavers niet gereageerd kan worden.

9c vereenvoudig de handhaving door al na één waarschuwing als tweede stap zo nodig een boete op te leggen en als derde stap zo nodig tot sluiting over te gaan.

Toelichting: als dit de nieuwe realiteit wordt zullen er veel minder handhavers nodig zijn dan nu.

9d verhaal de kosten van de benodigde extra handhavingscapaciteit op de horecasector via verhoging van de leges.

Toelichting: naarmate deze sector zich beter aan de regels zal houden zal er minder resp. geen sprake zijn van extra kosten, de sector heeft het zelf in de hand.

9e maak horecaondernemers wier klanten hun eetwaar buiten de deur nuttigen verantwoordelijk voor het gedrag van wachtende of etende klanten buiten de zaak door hen te verplichten om maatregelen te nemen ter voorkoming van versperring van de stoep door die klanten.

Toelichting: de stoep voor fastfoodbedrijven wordt dikwijls volledig versperd door wachtende en etende klanten, wat onacceptabel is; het voorgestelde systeem wordt door sommige bedrijven al met succes vrijwillig toegepast.

Voordestad

Rogier Nyon voorzitter
Haarlemmerdijk 129
10143 KE Amsterdam

Wij-Amsterdam

Teun Hubar
Oud Zijds Voorburgwal 107-F
1012 EM Amsterdam

StopdeGekte

Els Iping
Kloveniersburgwal 65
1011 JZ Amsterdam

Grachten9+

Niek van de Heijden
grachtennegenplus@gmail.com